

نویسنده

نام نویسنده: ایوب کریمی

ایمیل نویسنده: ayubkarimi587@gmail.com

منتشر شده توسط

کوین ایران بزرگترین پایگاه خبری فارسی زبان در حوزه فناوری بلاکچین، ارزهای رمزنگاری شده و پلتفرم های مرتبط با بلاکچین است. این وب سایت در سال ۱۳۹۲ توسط بابک جلیوند و آرش محبوب، با هدف اطلاع رسانی، آموزش و مشاوره به جامعه فارسی زبان علاقه مند به رمز ارزها راه اندازی شد و اولین مقاله آن در ۱۴ دی ماه همان سال، با عنوان «بیت کوین چیست؟» منتشر گردید. هدف کوین ایران از معرفی این فناوری ایجاد محیطی پژوهشی و آموزشی در راستای استفاده صحیح از این فناوری جهت ارائه تسهیلات و رفاه به جوامع فارسی زبان است.

www.coiniran.com

معرفی پروژه لیسک (Lisk)

بررسی اجمالی

پروژه لیسک سبب می‌شود که توسعه دهندگان، اپلیکیشن‌های بلاک چینی را به زبان JavaScript ساخته و توسعه دهند. لیسک (Lisk) از پیشگامان اپلیکیشن‌های غیر متمرکز است که تحولات عظیمی را در عرصه جهانی ایجاد خواهند کرد. ابزارهای زنجیره‌ای جانبی (sidechain) لیسک، ساخت بلاک چین شخصی را آسان می‌کنند.

ابزارهای لیسک برای همگان به صورت متن باز (open source) و رایگان در دسترس بوده و به زبان JavaScript نوشته شده‌اند. زمانی که فرد، اپلیکیشنی را در این پلتفرم فراهم می‌سازد، این اپلیکیشن تبدیل به واسطه‌ای برای افراد شده و سبب می‌شود هر فردی به ویژگی‌های پویای زنجیره‌ای جانبی سفارشی دسترسی داشته باشد. زمانی که اتصال با زنجیره جانبی برقرار شد، اپلیکیشن‌ها می‌توانند داده‌ها را با زنجیره اصلی لیسک مبادله کنند.

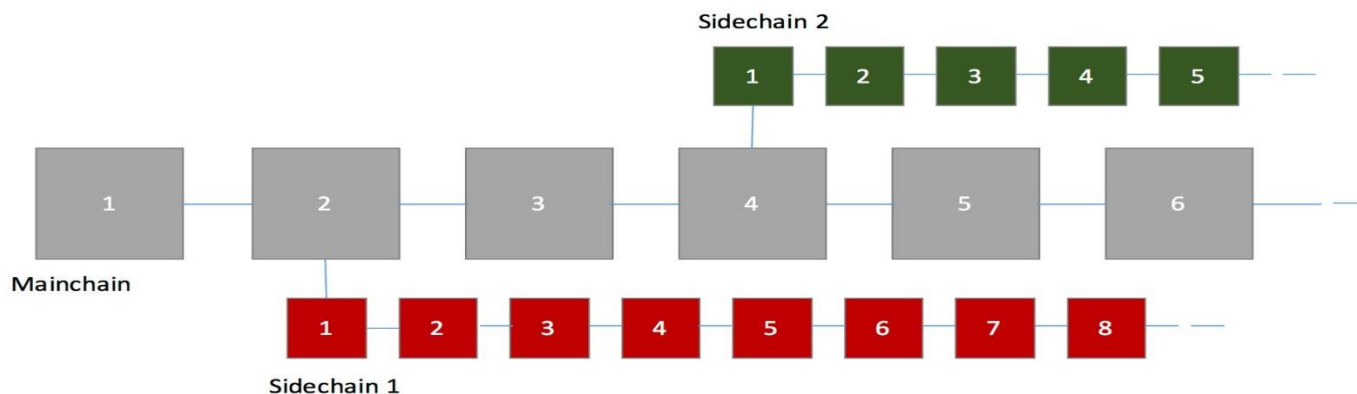
فرض کنید فردی اپلیکیشنی را توسعه داده و با استفاده از سرویس‌های متمرکزی مثل اپل (apple) می‌خواهد از آن کسب درآمد کند. در این حالت فرد باید هزینه بپردازد. از آنجایی که این سرویس‌ها متمرکز هستند، واسطه‌ها در این میان درصد زیادی از سود را از آن خود می‌کنند، اما با استفاده از لیسک واسطه‌ها و دلال‌ها از میان می‌روند و ارتباط مستقیمی بین توسعه‌گر و مشتری برقرار می‌شود. لیسک چون پلت فرمی ساده و به زبانی محبوب و همه‌گیر است در این راستا بسیار کارا خواهد بود.

[Source](#)

Sidechain یا زنجیره جانبی

می‌توانید از sidechain یا زنجیره جانبی خود به عنوان یک بلاک چین شخصی تعبیر کنید که به آسانی می‌تواند ساخته شده و با ابزارهایی که پلت فرم لیسک فراهم آورده، سفارشی شود. زنجیره‌های جانبی همه داده‌های اپلیکیشن‌های غیر متمرکز (dAPP) را میزبانی می‌کنند و آنها را به سادگی در راستای پروژه‌ی در حال تکامل شما تنظیم می‌کنند.

[Source](#)

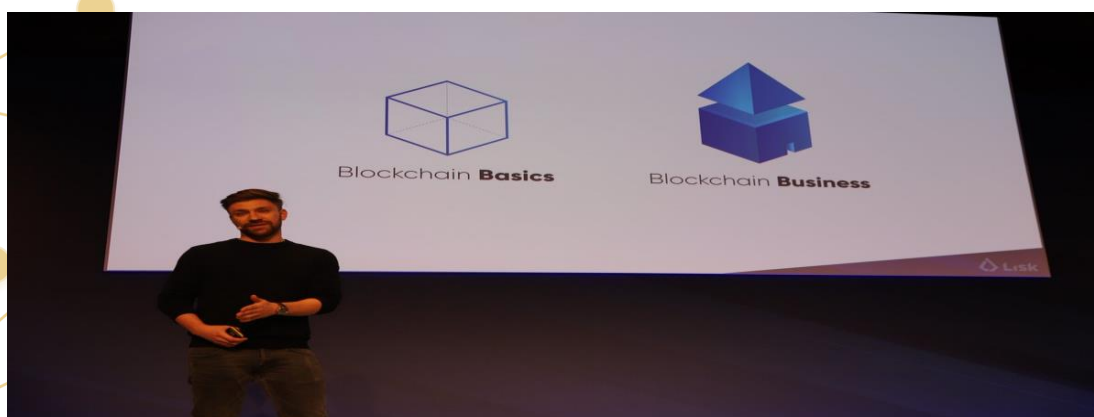
MainChain یا زنجیره اصلی

در حال حاضر زنجیره اصلی لیسک، میزبان واحد پول LSK می باشد که قانون فعالیت آینده ی همه زنجیره های جانبی خواهد بود. تا زمانی که پلت فرم پا بر جا باشد، می توانید زنجیره های جانبی خود را ثبت کرده و حتی ICO خود را به اجرا بگذارید.

لیسک؛ تسهیل گر بلاک چین

یکی از ارزش های اصلی لیسک این است که منافع فناوری بلاک چین را در دسترس همگان قرار می دهد، و این کار را با ساده سازی توسعه بلاک چین و فراهم آوردن یک پلت فرم اپلیکیشنی قابل دسترس، انجام می دهد. این پلت فرم می خواهد بستری را فراهم کند که در آن اپلیکیشن های بلاک چینی با شناخته شده ترین زبان برنامه نویسی دنیا یعنی Javascript ساخته می شوند.

تیم لیسک قصد دارد که به طور جدی این کار را عملی کند، زیرا اعضای این تیم بر این باورند که بلاک چین یک فناوری شفاف بوده و پتانسیل عظیمی دارد. به همین خاطر لیسک یک آکادمی نیز ایجاد کرده که در آن همگان می توانند به تقویت دانش خود در زمینه بلاک چین و پروژه لیسک بپردازند.

[Source](#)

تاریخچه لیسک

همان طور که گفته شد، لیسک یک پلت فرم بلاک چین متن باز (open source) می باشد که توکن های LSK قدرت، سوخت و واحد پول آن هستند. این پلت فرم به افراد توسعه دهنده اجازه می دهد که اپلیکیشن های غیر متمرکز را به زبان برنامه نویسی JavaScript ساخته و توسعه دهند. لیسک این قابلیت را برای توسعه دهندگان فراهم می آورد تا اپلیکیشن ها را روی زنجیره جانبی خود که به شبکه لیسک متصل است، ایجاد کنند و این کار را می توانند با توکن سفارشی خود انجام دهند.

لیسک (Lisk) در ماه می سال 2016، به منظور امکان بیشتر توسعه بلاک چین، از Crypti منشعب (fork) شد. خالقان لیسک Max Kordek و Oliver Beddows بودند. در مدت کمی بعد از معرفی لیسک، این پروژه تبدیل به رمز ارزی محبوب گردید زیرا نسل جدیدی از پلت فرم ها را ارائه داده و اجازه توسعه و توزیع JavaScript را بر اساس اپلیکیشن های بلاک چینی می داد.

[Source](#)

چرا لیسک از زبان برنامه نویسی جاوا (JavaScript) استفاده می کند؟

تیم لیسک بنا به دلایلی تصمیم به استفاده از زبان جاوا گرفت. مهم ترین دلیل این بود که زبان جاوا برای هر توسعه دهنده ای قابل دسترس می باشد و اساسا در همه جای شبکه اینترنت موجود است. این زبان برای اضافه کردن عناصر تعاملی تقریبا در هر وب سایتی به کار می رود. JavaScript در عرض 10 روز طراحی شد و محبوب ترین زبان برنامه نویسی در جهان است.

تیم لیسک با این کار خود سبب شد که بلاک چین به محبوب ترین زبان برنامه نویسی جهان دسترسی داشته باشد، زیرا استفاده بیشتر به معنی توسعه بیشتر نیز می باشد و هر چه توسعه دهندگان هم بیشتر باشند، ارزش کار بالاتر می رود.

چه چیزی لیسک را متفاوت می سازد؟

یکی از بزرگ ترین مشکلاتی که رمز ارز هایی مانند بیت کوین و اتریوم دارند، مقیاس پذیری (scalability) می باشد. از آنجا که پروژه لیسک یک زنجیره جانبی را برای هر اپلیکیشنی که روی آن توسعه یافته، پیاده سازی می کند بنابراین مقیاس پذیری آن آسانتر و با افزایش حجم بسیار کمتری به نسبت رمز ارز های دیگر صورت می گیرد.

از آنجا که اپلیکیشن ها بر روی زنجیره جانبی توسعه پیدا کرده اند، اگر مشکلی برای بلاک چین اپلیکیشن دیگری پیش آید، لیسک مجبور به ایجاد انشعاب سخت (hard fork) نخواهد بود، زیرا بلاک چین لیسک تحت تاثیر قرار نخواهد گرفت. زنجیره های جانبی همچنین امنیت بیشتر و اپلیکیشن های سریع تری را فراهم می آورند.

[Source](#)

مجموعه ابزار های لیسک

شما چه بخواهید که زنجیره جانبی سفارشی خود را بسازید و یا بخواهید اپلیکیشن خود را به آن زنجیره جانبی متصل کنید، لیسک گستره ای از ابزار ها را برای پشتیبانی آسان اپلیکیشن بلاک چین شما ارائه می دهد. از جمله این ابزار ها می توان موارد زیر را نام برد:

Lisk Commander

یک CLI برای API های لیسک می باشد و قرار است که در آینده در حمایت از افراد در خود-راه اندازی (bootstrapping) و مدیریت زنجیره جانبی (sidechain) نقش داشته باشد.

Lisk Hub

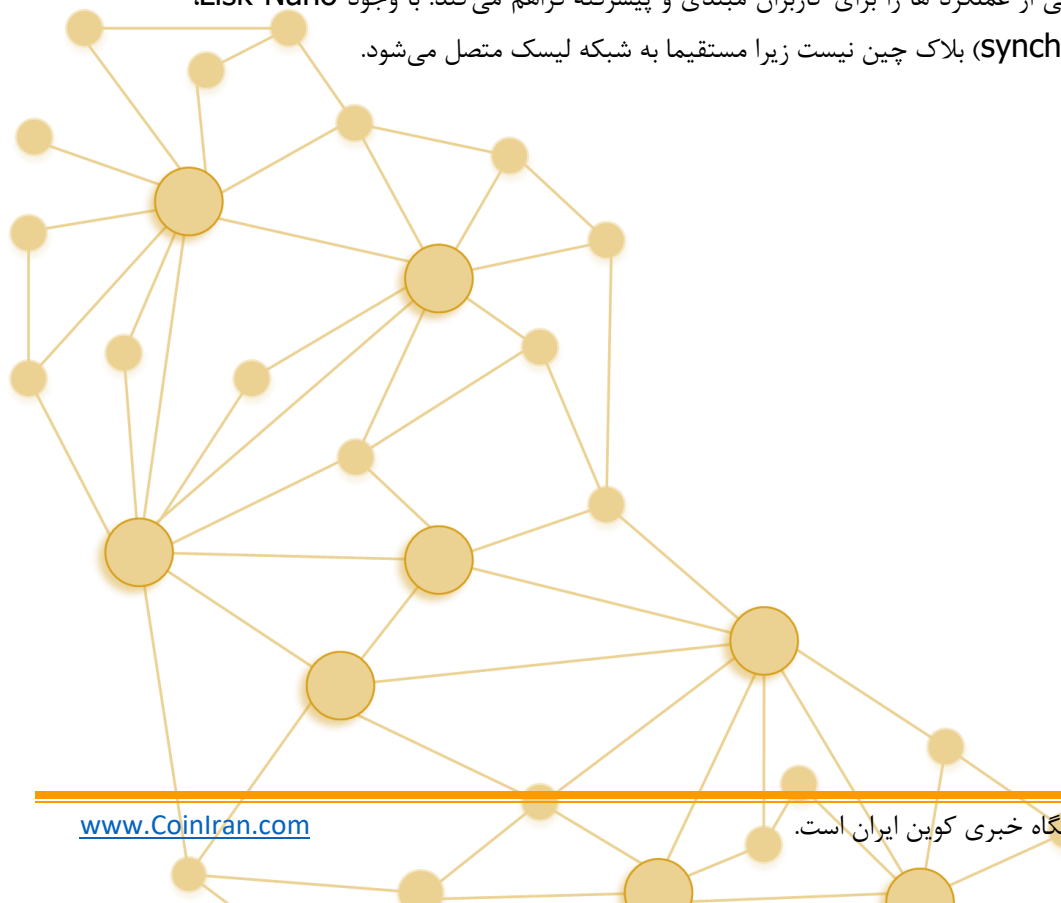
یک راه حل چند منظوره برای مدیریت آی دی لیسک، دسترسی و فرستادن توکن و رای گیری برای نماینده ها می باشد. این ابزار عملکرد والت قبلی را با مرورگر بلاک چین ترکیب می کند. قرار است در آینده Lisk Hub یک صرافی غیر متمرکز، ثبت نام زنجیره جانبی و راه اندازی ICO های افراد را ارائه دهد.

Lisk Elements

متشکل از یک مجموعه برنامه مانند رمزنگاری اشتراکی، ارائه API، لاجیک (logic) تراکنش برای امضای محلی و چیز های ثابت مهم برای اکوسیستم می باشد.

Lisk Nano

یک کیف پول قدیمی لیسک می باشد که افراد را قادر می سازد که به ID لیسک دسترسی داشته باشند و یک رابط کاربری حداقلی را فراهم ساخته و همچنین طیف وسیعی از عملکرد ها را برای کاربران مبتدی و پیشرفته فراهم می کند. با وجود Lisk Nano، نیازی به همزمان سازی (synchronization) بلاک چین نیست زیرا مستقیماً به شبکه لیسک متصل می شود.

The screenshot shows the Lisk Nano web interface. At the top, there's a 'LOGOUT' button. Below it, three boxes display account information: Address (13968139166426148658L), Peer (node05.lisk.io), and Balance (1174.96929794 LSK). A 'Send' section contains fields for 'Recipient Address' and 'Transaction Amount', with a 'SEND' button below. A 'Transactions' table lists recent transactions with columns for Time, Transaction ID, From / To, Amount, and Fee.

Time	Transaction ID	From / To	Amount	Fee
3 months	689198809502254143	15510977337197881492L	10.0	0.1
3 months	894950170701096335	DELEGATE REGISTRATION	0.0	25.0
3 months	1167152651543379256	6566229458323231555L	1210.06929794	0.0

[Source](#)

مشارکت های (partnerships) لیسک

از جمله مشارکت های لیسک می توان مشارکت با Expand Online را در 9 اکتبر 2017 نام برد که یک آژانس بازار یابی با خدمات تمام دیجیتال و بخشی از DEPT می باشد. از دیگر مشارکت های لیسک می توان از مشارکت با SocketCluster یاد کرد که به منظور مقابله با مشکلات مربوط به مقیاس پذیری (scalability) صورت پذیرفت.

مشارکت با Lightcurve که یک سازمان مشاور بلاک چین است، از دیگر مشارکت های لیسک می باشد که در 8 فوریه 2017 انجام گرفت. Transform.PR از دیگر مشارکان لیسک است که در 20 می سال 2016 شروع شد و این سازمان از شرکت های فعال در زمینه رمز ارز ها می باشد.

در 16 می 2016، لیسک به منظور توسعه JavaScript APP با Microsoft Azure اعلام مشارکت کرد. مشارکت با آزمایشگاه تحقیقاتی Chain of Things در 10 مارس 2016 و مشارکت با shapeshift در 15 فوریه 2016 از دیگر مشارکت ها است.

chain
of
things

LISK

[Source](#)

اعضای تیم لیسک:

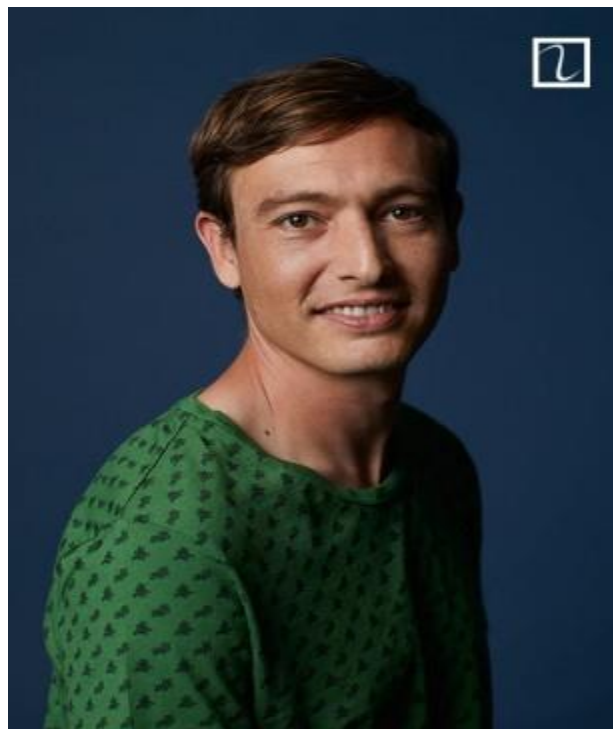
Will Clark (توسعه دهنده در زمینه کلیه نرم افزار ها)

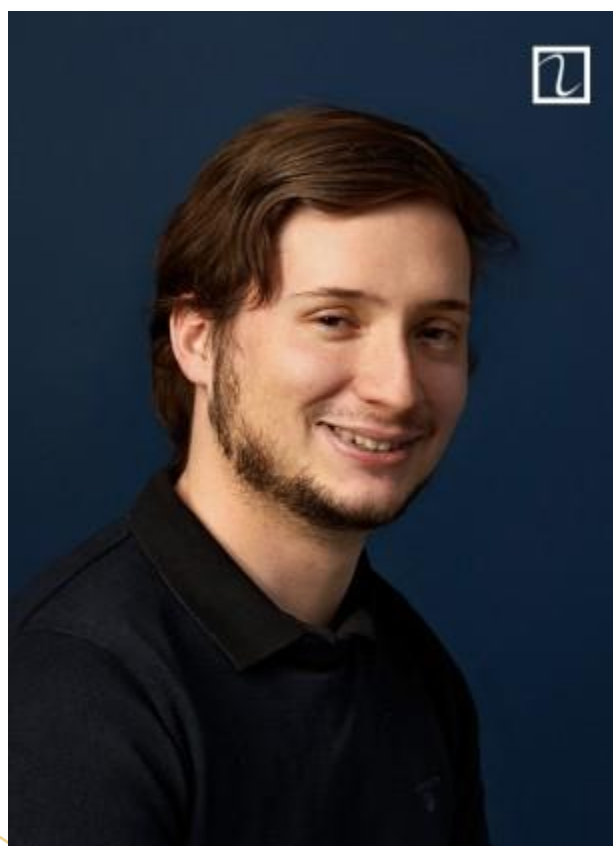
Mat Piaggi (مدیر کامیونتی)

Abel Boldu (مهندس DevOps)

Pablo Molina (توسعه دهنده پیشگام)

Jon Gros-Dubois (توسعه دهنده پشتیبان)

Mona Barenfanger (دستیار دانشجو)

Yashar Ayari (توسعه دهنده پیشگام)

نحوه استخراج لیسک

لیسک از الگوریتم توافق عمومی گواه اثبات کار (proof of work) پیروی نمی کند. این رمز ارز از شکل خاصی از الگوریتم گواه اثبات سهم (proof of stake) استفاده می کند که delegated proof of stake یا به اختصار dPOS یعنی گواه اثبات سهم نیابتی نامیده می شود و استفاده لیسک از این مکانیسم برای ایمن سازی و تایید تراکنش ها است.

در بلاک چین لیسک، staking (سرمایه گذاری) بعضی اوقات forging (ساختن، ابداع کردن) نامیده می شود و فقط توسط گروه خاصی از اعتبار بخشان که delegates (نماینده ها) نامیده می شوند، انجام می گیرد. همه نماینده ها وقتی که به طور موفقیت آمیز بلوکی را در شبکه ایجاد می کنند، با مقدار ثابتی لیسک پاداش داده می شوند. در کل برای به دست آوردن لیسک از طریق استخراج، یا باید جز نمایندگان باشید که امروزه کار سختی است و یا باید با داشتن مقداری لیسک در کیف پول خود و رای دادن به نماینده ها به درآمدی برسید.

پاداش بلوک های لیسک برای هر 3000000 بلوک به طور خطی کاهش می یابد. این نماینده ها با رای افراد کامیونتی (جامعه) لیسک انتخاب می شوند. برای اطلاع از میزان بازده استخراج لیسک به وب سایت bitmakler.net مراجعه کنید. از استخراج لیسک می توان موارد زیر را نام برد:

- forrest <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=1300&p=9913#p9913>
- thepool <http://thepool.io>
- liskpool_com_01 <http://liskpool.com>
- liskpool.top <https://liskpool.top>
- shinekami <https://liskpool.lisk-ua.net>
- bioly <http://pool.mylisk.com>
- MrV <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?t=292> (up to a limit [possibly 50,000LSK])
- corsaro <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=187&p=1261>
- samuray <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=136>
- devasive <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=241>
- tembo <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=1158>
- ntelo <http://ntelodelegate.com/pages/voters-pending-balances>
- odsejen <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=6&t=278>
- hoop <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=1232>
- vega <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=320>
- dakk <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=1094&p=8795>
- vipertkd <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=246>
-
- liskit <https://bitcointalk.org/index.php?topic=1902390.msg18880275#msg18880275>
- bangomatic <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=6&t=124>
- ondin <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=311&start=50#p11017>
- sgdias <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=6&t=1458>
- redsn0w <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=185>

- robinhood <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?t=984> *
-
- hagie <https://bitcointalk.org/index.php?topic=1346646.msg19769174#msg19769174>
- splatters <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?t=153>
- index <https://lisk.neocities.org/pool/>
- kushed.delegate <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=1155&p=9035#p9035>
- vi1son <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=6&t=346>
- slasheks <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=155&p=735#p735>
- vekexasia <https://forum.lisk.io/viewtopic.php?f=48&t=1546&p=11443&hilit=vekexasia#p11443>

وضعیت فعلی بازار لیسک

در لحظه این نوشتار یعنی در 22 جولای 2018 و به نقل از سایت www.coinmarketcap.com قیمت لیسک حدود 5 دلار آمریکا و بر حسب بیت کوین قیمت آن حدود 67448 ساتوشی می باشد. حجم کل بازار لیسک حدود 541 میلیون دلار آمریکا و حجم 24 ساعت اخیر این رمز ارز حدود 5700000 دلار می باشد. تعداد سکه های در حال گردش لیسک 108232240 و کل تعداد سکه ها تا این تاریخ، 123478688 است. نمودار آن را می توانید در زیر مشاهده کنید:

[Source](#)

کاربرد های لیسک در زندگی واقعی

در واقع همان کاربرد های بلاک چین در زندگی واقعی را برای لیسک هم می توان متصور شد. کاربرد هایی مانند قرارداد های هوشمند و اپلیکیشن های غیر متمرکز، حکومت، بانکداری، سلامتی و درمان، املاک و مستغلات، اینترنت اشیاء و ذخیره داده ها. کل کاربرد های گفته شده را در سطح اعلی می توان برای لیسک در نظر گرفت زیرا لیسک نسل جدیدی از رمز ارز هاست و از لحاظ فناوری بسیاری از مشکلات رمز ارز های نسل اول را حل کرده است.

همچنین استفاده لیسک از زبان برنامه نویسی محبوب جاوا، یک گام مهم برای خارج کردن لیسک از حالت تئوری و وارد کردن به زندگی واقعی است.

[Source](#)

منابع:

<https://coinmarketcap.com/currencies/lisk/>

<https://www.reddit.com/r/Lisk/>

<https://lisk.io/>

<https://medium.com/@altcointhoreau/what-is-lisk-lsk-cryptocurrency-a-thoreau-analysis-30034f08fe71>

<https://blog.lisk.io/tagged/partnerships>

<https://dailyhodl.com/2018/03/10/what-is-lisk-and-can-you-mine-it/>

<https://bitcointalk.org/index.php?topic=1915628.0>

https://www.reddit.com/r/Lisk/comments/71eba3/how_to_get_lisk/

<https://www.youtube.com/watch?v=MyIgDcJ3pyA>